

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarchie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.Pentru România și străinătate:
 $\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.**Sibiu**, 27 Noemvrie st. v.

Turcul te bate; Turcul te judecă.

Când cu „Kerek ez a zsemlye“ purtarea tinerimii maghiare, a profesorilor maghiari, a publicului maghiar, chiar a poliției maghiare din Cluj a fost cel puțin incorectă, dacă nu brutală.

Să presupunem, că în adevăr frații nostri din Cluj și în deosebi cei din societatea „Iulia“, au trecut într-o privință ori într’alta preste marginile puse de lege, că au păstrat în biblioteca lor cărți opriți, au luat parte la manifestații politice ori au conspirat contra națiunii maghiare.

Dacă ar fi fost așa, atunci guvernul, care are mii de ochi, trebuia să o vadă aceasta, ear’ dacă n’ă vădut-o el, era destul o simplă denunțare făcută de cei ce o simțiseră, pentru-ca autoritățile publice să se folosească de dreptul lor de priveghiere, să cerceteze și să iee măsurile prescrise de lege.

Nu astfel s’au petrecut însă lucrurile.

Maghiarii, preocupați de atotputernicia lor, și-au făcut visul de a face ca încetul cu încetul să dispară din Ungaria clasele culte nemaghiare, și cel mai de căpetenie mijloc pentru realizarea acestui vis erau așeđamintele de cultură. „Dacă îi vom cresce, — diceau ei, — pe Români, pe Sași, pe Slovaci, pe Sérbi și pe Švabi prin profesori maghiari ori adicți maghiarișmului în institute maghiare, îi vom înstrăina de popoarele, din care au eșit și-i vom face să între în clasa cultă maghiară, singura, pe care o admitem în Ungaria.“ Astfel ei au maghiarisat toate institutele de stat, au înființat nouă institute maghiare și este un lucru scuat, că institutele nemaghiare ce mai există sunt numai tolerate pentru un timp care-care.

Să dacă Maghiarii n’ar fi oamenii, care sunt, încetul cu încetul ei și-ar fi realizat visul. Ei însă prin purtările lor bădărenesci au înstrănat tinerimea, pe care voiau să căștige pentru dinșii, și elementele, pe care nu le putem stăpâni, intransigenții nostri, sunt mai ales oameni crescuți prin așeđaminte maghiare. Oamenii, care nu vor să scie de o apropiere între noi și Maghiari, exaltații, care nu admit, că există identitate de interes între noi și Maghiari, copiii teribili ai noștri sunt mai ales aceia, care încă de mici erau tratați cu „vad oláh“, „vankúj“, „medve bocs“ și cu alte asemenea grațiosități.

Nu este însă nici un institut, asupra căruia Maghiarii și-ar fi făcut atât de mari și de frumoase ilusiuni ca și asupra universității înființate de curând la Cluj. Creând acest centru de cultură, ei sperau a face, ca încetul cu încetul să se peاردă din Ardeal tradițiunile culturii germane propagate aici de Sași și aduse în urmă și de oamenii nostri ce și făcuseră studiile la Viena, Graz și Lipsca. Un plan atât de mare nu se putea însă realiza fără de oare-care abnegație, fără de oare-care răbdare. Dacă o voiau Maghiarii aceasta, ei trebuiau să-și adune la Cluj cele mai

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrația:

Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumera și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primește.

Manuscrise nu se înapoiază.

distinse puteri, pentru-ca să impună prin superioritatea lor și să dea noului institut autoritatea covârșitoare, de care avea trebuință, ca să poată stinge reminiscențele culturii germane. N’au făcut-o însă aceasta, ba atât profesorii cât și studenții maghiari au respins prin purtările lor pre tinerii români ce veniseră să-și facă studiile la Cluj. Astfel în loc de a fi un centru de apropiere, Clujul a devenit încetul cu încetul un cub de vrăjmașie.

Simțind Maghiarii, că tinerii români se isolează, au început a-i săli să se apropii. Tocmai această sălă însă și făcea pe Români și mai rezervați. Noi Români ne ținem departe de societatea maghiară, pentru-ca manierele Maghiarilor nu ne convin, pentru-ca în societatea maghiară suntem expuși la insulte, pentru-ca în societatea maghiară adeseori ni se cer lucheruri, pe care nu le putem da. Nu dar prin sălă, ci numai prin nisice maniere mai prevenitoare și printr’un spirit mai tolerant ar putea Maghiarii să ne atragă. Aceste maniere prevenitoare, acest spirit tolerant le-au, lipsit însă Clujenilor: Clujanul te insultă, dacă-ți permisi și vorbă și românesce și se simte el insultat, dacă te superi, când el batjocoresc în prezența ta pe neamul tău. Sună curios neam de oameni Clujenii. Abia trece să fără de scandal public. Astădi își frâng fâlcile, mâne se ceartă la clubul de popici, poimâne se calumniază unii pe alții prin diare, se declară turbați, își fac destăinuiri scandalioase și în toată Ungaria nu se fac atât de dueluri fără de primejdie ca în Cluj. Este un lucru firesc, dacă Români, oameni de fire mai domolă, se cam firesc de a intra în o asemenea societate.

Astfel s’au produs încordarea dintre Români și Maghiarii din Cluj.

„Gazeta Transilvaniei“ se declară șiar euotidian. Un eveniment literar. Primul șiar român devine primul șiar euotidian. Mai mulți tineri români trimit redacțiunii noului șiar euotidian o depeșă de felicitare.

Sosescă săi de 3/15 Maiu. Tinerii români din Cluj se întunesc la o masă comună: sunt în Ungaria procurori, e politie, e putere executivă.

Să presupunem, că reu a fost stilizată acea depeșă și că reu au făcut tinerii români de său întrunit la o masă comună: sunt în Ungaria procurori, e politie, e putere executivă.

Nu însă! Tinerimea maghiară se adună, face tapaj, sparge ferestri și porți, stîrnesc familii pacinice din culeuș, silesce pe tinerimea română să treacă prin furcile caudine, ba insultă femeile la o petrecere neinterdisă de poliție și cântă în public, în audul tuturor nisice versuri ca cele cu „Kerek ez a zsemlye.“

Ce urmează din toate aceste?

Într’o societate cu consciință de drept urmează, că tinerii maghiari sunt pedepsiți pentru excesul lor de zel, ear’ cei români pentru abaterile lor dela lege, dacă abateri sunt.

La noi tinerilor maghiari li se iartă toate, în vreme ce profesorul Silaș și pus la dosar și societatea „Iulia“ se disolvă.

E vorba să simțim noi Români, că ori ne dăm după păr, ori suntem striviti ca vai de noi.

Una după alta ni s’au dat la Caransebeș, la Lugoj, la Oradea-mare, la Sătmar, la Blaj, la Cluj și la Sibiu lovituri, pentru-ca să ne intimidăm și să ne peară pofta de a mai stăruia asupra drepturilor noastre de liberă desvoltare.

Nicăirom însă Români n’au avut să simță urgiile timpului ca în Cluj. Oameni pacinici sunt insultați pe uliță fiindcă vorbesc românesce, tinerii români sunt șicanati la coloquii și la examene, fiindcă sunt și ei tineri români; ori-și-ce intrunire, ori-și-ce petrecere românească a devenit în Cluj peste putință; aici în țara noastră, într’un oraș încunguiat cale de trei dile numai de Români, Români numai mereu îngrijat poate să trăească.

Înțelegem prea bine, că frații nostri din Cluj și în deosebi tinerii aruncăți de soarte la acea universitate vor fi ajuns aproape de desperare. Punem însă nădejde în firea răbdătoare a Românilui și le dicem: suferiți-le toate, răbdăți înde lung, căci a sci să rabbi, când e vorba de răbdare, e semnul celui trainic, a sci să aștepti, e semnul celui cu minte, răbdând, când era vorba să rabde, și așteptând, când era vorba să aștepte, a ajuns Românil delă miseria mai mare de odiu-nioră la cea mai mică de astăzi și va ajunge cu timpul la pacea dorită; suferiți și răbdăți, căci suferind și răbdând ați trait și până în săi de astăzi, așteptați, căci noi avem încă multă viață la disposiție noastră, și toate loviturile, pe care le primiți voi, se dau în folosul neamului vostru. Este un Dumnezeu în cer și o dreptate pe pămînt, și nu mai poate fi departe timpul, când aceiași Maghiari, care astăzi vă batjocoresc, vă terorizează, vă fac viață nesuferită, treziți din visul lor deșert, vor căuta amicia voastră, și atunci, dacă nu vom fi răsplătit ură cu ură, vom sta mai presus de dinșii și suferințele voastre ne vor fi tot atât argumente spre a stăruia să avem și noi universitatea noastră, pentru-ca să putem trăi în pace.

Revistă politică.

Sibiu, 27 Noemvrie st. v.

Care din doi va fi oare păcălitul? E învederat că n’are să rezulte alta din pactul dintre cei doi mari antagoniști de până acumă Tisza și Sennyey. Presa oficioasă în frunte cu „Pester Lloyd“ vezi bine nu vrea să admite eventualitatea unei trageri pe sfoară, simțind poate însă că întâmplându-se aceasta, apoi mai că nu d-l Sennyey va fi pagubașul. Este însă interesant și audiu explicarea dată de „Pester Lloyd“ reîntrării baronului conservator în viața politică prin numirea sa de *Judex curiae*. Eacă cum tălmăcesc organul guvernamental în primul seu din

urmă: „... abia vom trebui să repetăm astădi ceea-ce am dîs deja cu ocazii anterioare: că nu e vorba numai de o schimbare a persoanelor, ci în casul de față aceea are și oare care însenătate politică, deși poate nu în extensiunea și în înțelesul, precum s’ă expus în mod tendențios de unele organe de partidă. În două direcționi însemnatatea politică a numirii deja să-vîrșite a baronului de Sennyey drept *Judex curiae* și a numirii sale în curând drept președinte al casei de sus și în adevăr mai pe sus de ori ce îndoială. În vederea capabilității cu totul extraordinare a baronului Sennyey și în vederea valei sale înalte, de care dînsul se bucură, reîntrarea sa în viață publică dela care timp de câțiva ani să retrăse — indiferent în care sferă urmează această reîntrare — ea în sine trebuie luată drept un important eveniment politic, drept un eveniment, de care ori ce partid adevărat patriotic, de vreme ce durere n’avem prisos de capabilități politice, trebuie să se bucură, și dacă n’ar avea de așteptat nici un folos pentru scopurile sale speciale de partid. Se mai urcă în mod considerabil însă importanța politică a acestui eveniment prin aceea, că numirile amintite urmează la propunerea ministrului-președinte actual, căci în ori și care condiții va fi primit baronul Sennyey acestea dignități înalte, faptul primirii învoală în sine deja în toate împrejurările o demonstrație în înțelesul acela, că după convingerea baronului Sennyey astădi nu mai poate fi o datorină patriotică, a rămnă pe terenul negațiunii și a tinde înainte de toate la restaurarea guvernului acestuia...“ Așa cred și — precum se poate ceta printre rînduri — nu tocmai cu firmitate organele dlui Tisza. Ce așteaptă însă foile care-l susțineau și până acumă pe baronul Sennyey, dela pășirea din nou a dînsului pe terenul politiciei practice? Cel mai puțin atâtă, că vechiul adversar al dlui Tisza va sci să „modifice“ programa guvernului actual. Dar sunt și organele opoziționale, ce prevestesc, că după Tisza-Sennyey! Chiar și „Pester Lloyd“ se frămîntă întru aducerea de contra argumente, despre a căror temeinicie însuși nu se vede a fi pe deplin convins, când mereu accentuează, că ține mai de „loialitatea“ nouui *Judex curiae*, care „va ține ceea ce a promis...“ Cu alte cuvinte foiaia „conducătoare“ din Budapestă a ajuns să facă la sentimentalitatea de convinsă ce e despre siguritatea poziției stăpânlui în fața reîntrării baronului Sennyey în viața politică.

Desbinarea Franciei și Englitreriei pentru cestiunea Egiptului continuă. Aceasta se vede și din primirea proponiilor engleze din partea cabinetului francez, de vreme ce acesta tot mai arată o rezervă mare. Preste tot luat proponiile engleze trec de discutabile. Sunt însă bănuite propunerile acele, care sub aparență de măsuri financiare au de scop întărirea influenței engleze în Egipt, mai departe nisună a pune administrația dărei și a domeniilor, precum și a căilor ferate sub control curat englezesc; și apoi proponiția, după care împrumuturi de circa un milion punți și mai mult să poată fi contrase numai cu aprobarea Englitreriei. Tot astfel e reprobată tăcerea despre părțile politice ale cestiunii, despre ocupăriune și despre controla internațională.

Din dieta Ungariei.

(Sedinta dela 2 l. c. n.)
(Finea din vorbirea deputatului Wolff.)

Sistemul actual s'a dovedit ca necapace spre a apăra interesele societății în contra apădurilor absolutismului de stat. Într-acela are drept deputatul Bekics, că în Ungaria numai statul, numai guvernul e un factor, ear' influență și activitatea societății e nula. Si parlamentarismul în Ungaria e novit în faptă el nu există de loc. În realitate aci există o dictatură ministerială, carea practică un absolutism mai mare decât guvernul unui stat de tot absolutistic. (Aprobări în stânga și stânga extremă.) Majoritatea parlamentului, carea aici demonstrează contra întâlnirii dela Schiernievițe, ear' mâne neagă demonstrațiunea, — după cum adeca și convine ministrului, — nu formează barieră în contra dictaturei ministeriale, nu e un adăpost al parlamentarismului. Dacă n'ar exista partidele opoziționale și dacă deputații opoziționali n'ar țină vorbiri în contra guvernului, în acest cas n'ar fi măntuită nice apărarea parlamentarismului.

Dictatura ministerială se poate explica, dacă ne aducem aminte, că la noi guvernul își crează majoritatea dietei, ear' nu întors. Încă nice odată n'a putut la alegeri să ajungă vre un partid la majoritate în contra guvernului. Chiar celui mai dextru conducător al opoziției, marelui măiestru de tactică, nu i-a succes în lupta îndelungată de mai mulți ani a raporta biruință și a-și crea o majoritate nici în contra slabului partid Deákist. Aceasta i-a succes abia după ce a renunțat dela poziția partidului seu și a trecut în castrul guvernului. Urmarea acestor stări e, că la noi deosebirea dintre lege și ordinațiune e numai de formă, ear' nu esențială. Pretotindene hotărresc voința guvernului, pășească acesta îmbrăcat în ordinațiuni sau în costumul legii. Deosebirea consistă singur numai în aceea, că dacă voința guvernului se prezintă în forma unui proiect de lege, e expusă aci în dietă critică din partea opoziției, dar e asigurată dela început de apărarea majorității ca și când ar fi văzut lumina șilii în forma unei simple ordinațiuni guverniale. De aceea contribuabilită, decătorii ministrul de finanțe numai anunță un proiect nou de dare, sciu pozitiv, că au să plătească o dare nouă, înainte de ce ar fi început baremi desbaterea proiectului în dietă.

Acest absolutism ministerial domnește în toată viața noastră publică, și afară de parlament. Ori-ce plângere în contra violării legii e zadarnică; majoritatea dietei, a cărei existență atîrnă dela minister, a refusat până acum ajutorul în toate casurile ce au venit înaintea acestei case. (Așa e! în stânga). Si autonomia e tolerată numai până atunci până când e unealtă oarbă a guvernului; din contră ea e frântă pretotindene unde — chiar și între marginile legii — desvoală o independentă și nu se pleacă puterii ministeriale.

Parlamentarismul stă la noi și relativ la finanțe în raport cu totul deosebit decum se înădinează aceasta alt-unde. La noi așa nu-

mitul sistem parlamentar al guvernului e împreunat cu o îngreunare mai mare a poporului și cu o mai mare disordine a finanțelor, precănd alt-unde și adeca în țările vestice chiar împovorarea cu dări și disordinea finanțelor au dat impulsul cel mai puternic pentru nascerea parlamentelor și a constituțiunilor moderne. Poporul a sprinținit secolii întregi cu devotiu Mare regimul absolut până când acesta a rămas credincios chemării sale de a proteja clasele de jos în contra exploatarii și a egoismului claselor de sus și până când a îngrijit ca fiecare țar să-și aibă Dumineca găină sa în oală. Si în Franția regatul a stat puternic ca stârca și ar fi fost rîs ca un nebun acela, care ar fi profetit sub Ludovic XIV, că dea sub al doilea urmăș al acestuia cea mai puternică dinastie a creștinătății, cea mai puternică în răsboiile oastei a Europei și aristocrația cea mai delicată și mai cultă va fi măturată de pe fața pământului ca prin un vîfor de o revoluție a săracilor. În încînă o țară din Europa nu a apărut autoritatea dinastiei așa de nesigură ca în Franția. Nici un Francez, scria pe atunci ambasadorul din Veneția, Michiel, nu ar putea trăi afară de Franța, deoarece Francezii nu cunosc alt Dăiu decât pe regele, pe care îl adoară în genunchi poporul când acela trece pe stradă. Regele a fost statul; voia lui era lege; el dispunea nemărginit preste venitul statului în suma de 600 milioane livre. Si totuși s'a frânt fără mod de scăpare acest regat glorios al Europei, și cele 270.000 privilegiați, ce existau pe timpul erumperei revoluției și cari erau legați strîns de existența regatului prin funcțiunile de stat, prin pozițiile bisericesci și militare, prin daruri, pensiuni și salarie, — acestia nu l-au putut apăra ci înșîni au cădut cu regatul deodată.

Machiavelli dice: Omul urescă mai tare pe acela, care îi ia moștenirea, ca pre unul care îi șimoară pre fratele seu. Absolutismul puterii regale s'a frânt prin urmare atunci, când prădarea curților și miseră răsboiajelor neprecugetate au sdruncinat economia singuraticilor cetățenilor. S'a născut constituțiunile și parlamentele moderne pentru că poporul a văzut în aceste un scut mai bun prin idea de stat în relațiunile sale economice.

Cum să treabă la noi?

Istoria sistemului actual de guvernament e scurtă, dar e lung registrul legilor de dări create sub acest sistem. În anul 1868 dieta a reprimat dăriile introduse sub absolutismul austriac, acelești dări, pe cari dieta țară din 1861 le-a designat în adresa sa ca nesigură. S'a creat un sir lung de legi de dări: Articolul de lege pentru monopolul de sare, tabac și loterie, dăriile de consum pe vînă, vin, carne, bere și zăhar, darea de casă, timbrele, competențele și taxele; darea de cap, de pămînt și de venit. Anul 1875 a adus cu sine o urcare însemnată a acestor dări: cu deosebire prin art. de lege XLVII despre aruncul asupra tuturor dărilor (általános jövedelmi pótadó) s'a pus pe dăriile fundamentale încă un adaus de 9 milioane fl. Sau întroudus apoi dări de tot nouă prin art. de lege XX despre taxarea transportului de persoane

Abia se respăndi vestea între studenți despre gluma reușită, din toate părțile alergără spre locuința lui Kallbach, unde se făcură chiote și risete, toasturi și glume fără margini, până ce în urmă bătrânel Nathan propuse, ca să se serbeze triumful în corpore prin o alergare cu sănii, în cari să iee parte toți mascați și cu glume de carnaval.

Studenții la moment se și împrășciau, și nu trocă mult, când eată, că sosiră sănii preste sănii pline de studenți mascați bine, rău, cum au putut, în fel de fel de costumuri năroade, ear' în fruntea conductului era musica, în sania a două sedea damele din Braunschweig cu scopul de a năcăji și mai tare pe Filisteni, dar mai ales pe soții și fetele lor, cari, sciu, că nu se vor lega mai mult de studenți.

IV.

Sub-locotenentul Schnabbe sta acasă și scrise încă o scrisoare către iubita sa. El scria mereu, apoi ear' le rupea și le arunca în sobă. Nu se putea hotărî, și noaptea îl cuprinse în dorul lui greu lipsit de ori-ce măngăiere. În fine saltă de pre scaun, își încinse sabia, se învăță în mantaua sa și alergă prin oraș ca un spăriat de furii și după ce rostogoli de pe picioare pe un Filisteian pacnic, se opră în mijlocul strădei, ca în mijlocul supărării sale să cheme luna și stelele întru ajutor.

și bagajul pe calea ferată și corăbiile cu vapor, art. de lege XXI despre darea de vînat și de pușcă, etc. Pentru linștirea opiniunii publice în vrăjbite de atunci, s'a dat din partea guvernului, a dietei și a presei promisiunea firmă, că din nenorocire nu mai poate fi vorba de o urcare mai mare a dărilor, că încordarea extraordinară a puterii de plătire a poporaționii e numai peremtoră, și că după restabilirea echilibrului economiei statului, pentru care a stat bun guvernul, dăriile earăși se vor reduce. Balsamul speranței a fost pus decătră Samaritanii financiari pe ranele produse contribuabilităților prin nouă legi. Cetățenii au plătit dăriile urcate și mărite până când au putut; mulți au început a emigră în unele cercuri executorii de dare să au îmulțit ca grelușii de câmp; restanțele de dare, reduse la început prin legile draconice de manipulare a dărilor, au crescut earăși foarte tare. În anul 1880 earăși s'a început cu urcarea dărilor. Prin art. de lege XVI s'a întroudus taxa de eliberare dela miliție, prin art. XLVII darea pe producțunea de zăhar, tot astfel prin art. LXI darea de transport cu calea ferată și corăbiile cu vapor. Earăși s'a făcut vorba că dăriile directe pretind un timp de cruce, dar pentru restabilirea echilibrului financiar al statului trebuie să se cultiveze terenul dărilor indirecte. În anul 1881 s'a și întroudus darea de consum pe cafea, zăhar și bere după modelul dării de consum pe vin și carne. În 1882 cu ocasiunea revisuirii tarifelor vamale s'a urcat enorm dăriile indirecte. În anul 1883 s'a ridicat și mai tare darea de consum pe bere și zăhar și legislația financiară, prelungind cultivarea dărilor indirecte, s'a întors earăși la dragostea ei veche: la urcarea dărilor directe împotriva cametele după capitalurile casselor de păstrare cu o dare de 10%. Corabia statului a slobodit însă vîntretele urcării dărilor directe în toată puterea în a. 1884 prin urcarea aruncului pre darea generală (általános jövedelmi pótadó).

Si cine nu privescă la rezultatele generale ale dărilor, ci privescă în cercuri mai anguste, încă va afla că existența economică a cetățenului poartă pe toate terenele o luptă desperată cu administrația dărilor, că adeca prin dăriile mari de căstig s'a nimicit o mulțime de subiecte de dare și că scăderea suferită din cauza dispariției contribuabilității dării de venit poate fi desdaunată numai prin îngreunarea cu dări nouă a contribuabilităților remăși. Organele mai mici, în care numărul poporaționii a rămas de câteva decenii staționar și bunăstarea mai mult a cădut decât înflorit, ne ofer modele bune întru judecarea urcării uriașe a dărilor. În aceste orașe mici darea de casă de pe la a. 1875 s'a îndecit, ear' cea de căstig s'a întreține. Multă meseriași emigrează la țară sau în străinătate, pentru că să scape de dăriile mari. Industriaș mic, cu excepția capitalei, care cu lucrul mânălor sale își căstigă la an 400 fl., din care trebuie să se susțină pe sine și familia sa, plătia în a. 1876 dare de căstig și aruncă după ea 49 fl. 80 cr., astăzi însă în urma urcării aruncului general pe dare solvesce 54 fl. adeca 13 1/2% a căstigului seu ce nu-i ajunge

Mort de oboselă se reîntorna la otelul „Leul“ și intră în birt cu gândul, ca lîngă o sticlă cu vin să-și mai uite de năcăz. El se puse la o masă din apropierea ușei, lîngă cățiva Filisteni, cari se adăpostiră într-un colț întunecos. Mult timp, nici că se gândi să-și mai umple păharul, ci sta ca un mușteriu încremenit, cu față ascunsă în mâni. Habar nu avea de căncelele sgomotoase, cu atât mai vîrstă de chiotele sălbătice, cari răsunau în giurul lui. De odată însă se apropiă de el birtașul de îi umplu păharul și-l întrebă cu smerenie și surînd, că cum se află.

„Bine, fiindcă n'am încotro!“ respunse sub-locotenentul ca pomenit din somn și aruncă o căutătură împregiur. El vîndu studenții în costumurile lor fantastice, cari le purta să intre în sănii, cum sedea în sir la o masă lungă bînd și pipând din ciubucuri cu camis lung, ear' în mijlocul acestui ospăt numai decât zări pre Francisca, care sedea în brațele Poliacului și și pe Frumoasa Mină, care tocmai era întinsă lîngă un student chefuit pe nișce scaune puse la olaltă, și cu glas mare cântă un cântec răsfătat.

Serbanul sublocotenent plin de simțuri cățiva timp stătă țepă de groază, apoi își apăsa cu palmele față arătoare. Îi venia să plângă.

„Ea se purtă cinstit cu mine,“ își dice el,

nici pentru propria susținere. Tot astfel și capitolistul plătesc 13 1/2% din camete în rubrica dării pe camete și a aruncului general. Existența mai departe a acestei stări nesigură, va amări numai starea lucrurilor și va produce ruina internă a țării; emigrarea în America, Austria, România și Serbia va crește, aci acasă numărul poporaționii va scăda și bilanțul de puteri al Ungariei se va mici în raport cu statele vecine ce se sporesc în numărul poporaționii și al bunăstării.

Bilanțul, ce-l face singuraticul cetățean între prestarea sa către stat și a statului către sine, încă e destul de trist. De când dăriile mari poartă în ideea statului cugetul valoarei economice a existenței sale, de atunci cetățeanul se întreabă totdeauna de căte ori dă căte un crucer: ce-i dă lui statul pentru ceea ce-i dă din statul? Răspunsul la această întrebare e: o administrație rea, o justiție scumpă o birocrație egoistă și fără inimă. Administrația costă mai mult decât lucră pentru cetățean. La toată înțempliera nu ne lipsește o oaste mare de funcționari. Numărul acestora cari trăesc din administrație, va se dica din ocuparea posturilor administrative, e tot mai mare, ear' numărul acestora cari trăesc din roadele administrației, devine tot mai mic. (Aprobări.) Da, poporaționea e cu atât mai voioasă cu cât e mai puțin infestată de organele administrației. Birocrația și-a pierdut mila pentru durerile și trebuințele masei poporului; ea voiesc să trăiască cât se poate de bine, să avanzeze, și cugetă: potop rămâne după mine. În locul idealismului a păsit un egoism eras. Corupția înflorescă. Ici și colea se sparge vîlul negurei ce o acopere și deschide prospect liber în abisul unei corupții înflorătoare, ca d. e. în prezent faptele poliției din capitală.

Astfel de păreri asupra administrației se pot audă pe toată diua în cercurile poporului maghiar. Nemaghiarii stau și mai rău. Birocrația e dușmană naționalităților nemaghiare. Si totuși mulți funcționari nu ar putea trăi fără de aceste naționalități. Dacă voiesc să avanzeze, să-și căstige merite sau să decline atențunea dela activitatea sa de oficiu, în acest cas descupere panslavism, dacoromanism sau germanisare și alarmeză statul și pe toți patrioții în contra tradatorilor țării. Durere! aceste speculații afă răsunet în opinione publică.

În clădirea statului vechi maghiar naționalitățile formau o parte însemnată a fundației statului, pre când currențul domitor de astăzi le privescă ca o turmă erratică, care ar fi apartinând unei perioade geologice dispărute, sau mai bine dîs unui învins proces de stat ce stă în calea statului modern maghiar. Pentru aceea promisiunile depuse în adresele dietei provinciale ungare din 1861 nu s'a împlinit, pentru aceea însăși legea aceasta de naționalitate și un torso schimbăt, pentru aceea se maghiarizează și tot din această cauză există o lege nescrisă, ca nemaghiarii să nu fie împărtășiti de drept în nice o cestiune. Această politică e stricăcioasă și pentru poporul maghiar, deoarece se lipsește

, ea m'a respins, eu însă, ca un fluture prost, earăși și earăși mă aruncam în foc, până ce în urmă îmi părăsesc aripile, ear' acum se dete de gol, că totuși e o comediantă haimana, care în față lumii se bătă cu studenții, acum însă ce să fac? Acum îmi pot arunca înima, portfoliul însăncodat!

Abia îsprăvise Schnabbe cu darea de seamă asupra inimii sale, când fratele Nathan își puse confident măna grea pe umerii lui.

„Ce vrea dl student?“ întrebă sublocotenentul răstă.

„Nimic rău,“ răspunse fratele Nathan, „vream numai, să îspitesc pe dl sublocotenent în ceea ce privesc pe Mina noastră, vream să dic, pe frumosă Melusină.“

„Eu însă sunt prea puțin dispus să mă lasă și îspit de d-voastră“ murmură sublocotenentul golindu-și cu lăcomie păharul.

„Dispă, nedispă,“ continua studentul, „eu totuși îți spun, că Melusina noastră nu e o persoană, care să o privescă numai așa de preste umeri; adevărat că e cam ciudată la morală și te păcălesc când poate, dar cu toate acestea e un camarad foarte bun și credincios, apoi desătă odată bea și preste sete, scie să învertească cavaleresc sabia, ba chiar și cu pistolul trage mai bine ca un Francez.“

Foia „Tribunei“.

Soldatul norocos și nenorocos.

Traducere din limba germană
de
Alexandru C. Tălășescu.
(Urmare.)

Pe vremea ce adorata își stingeau setea cu o îngrijitură lungă dintr-o cană cu bere, sublocotenentul Schnabbe se plimba în sus și în jos prin oadă și strîngând mănușchiul sabiei striga, ca un turbat:

„Sérmană creatură! suflet de compătim! trebuie să te scap, costa-va ce va costa, tu trebuie să fii a mea, sau îmi voi proșca săngele pentru tine!...“

„Toate sunt zadarnice, domnule sublocotenent“, dice Francisca — micul Fritz — care luptându-se cu rîsul, și privia din îndinătura unei ferestre. „Dar' acum, te rog, înainte de toate, bagă-ți sabia în teacă și apoi părăsescă-ne. Amica mea și fără asta a rișcat mai mult, decum ar fi trebuit.“

„Spune domnișoarei că va mai audă de mine“, dice sublocotenentul, care cu o mișcare furioasă împinge sabia în teacă și pe care în momentul următor micul Fritz îl împinge pe ușă afară.

prin apăsarea naționalităților de concurență binefăcătoare, care ar împingea-o la dezvoltarea puterilor sale pe terenul spiritual și economic. Pe asternuful moale a puterii se molipsesc ușor, precum deja — după doveșile deputatului Bekics — societatea maghiară se obosesc îndată și le încarcă toate în spatele statului.

Vorbitorul declară apoi că primește bugetul ca basă pentru desbaterea specială: „guvernului însă nu-i pot vota încredere.“

Corespondențe particulare ale „Tribunei“.

Rodna veche, la 5 Decembrie n.

E lucru cunoscut, cum că instituțiunea noilor comunali și cercuali e una din cele mai însemnate instituții în administrația țării noastre. Aceasta s-a accentuat mai de multe ori și în coloanele acestui prețut jurnal și s-a recunoscut de cără toți aceia, cărora le zace la inimă bună administrație a patriei noastre. Si în adevăr notarii comunali ori cercuali, presupunând se înțelege de sine, că sunt oameni la locul lor, au cea mai însemnată influență și pot lucra mai mult, decât ori și care alii amploași, pe terenul unei administrații, ba pot dice, că ei sunt în acest respect factorii principali. Ca unii ce sunt în contact imediat cu poporul să cunoască toate neînțelegerile, nevoile și neajunsurile sale și ca atari pot lucra, dacă sunt conștienți, cu cel mai bun succes pentru alinarea acestora și pentru ameliorarea soartei lui preste tot. Cum că în special poporul nostru românesc are lipsă ardentă de notari buni și harnici, cari să fie și cu tragere de inimă cără dânsul, nu suferă nici o îndoială. În toate afacerile lui de știință, notarii sunt chemați și fi sfătuitori și luminători adevărați și cu deosebire în diferitele cause de drept, din a căror necunoștință adeseori se nasc certe și neînțelegeri străcăioase, ba chiar și procese ruinătoare. Un notar înțelegă și cunoște legile, prin intervenirea sa părintească, poate ori când împedea atari lucheruri, ce nici odată nu duc la bine, ci numai la corupție și ruinare. De aceea ar fi de dorit, ca în toate comunele sau cercurile românești să avem notari buni și harnici, cualificați după toate regulele și oameni cu tactică înțeleaptă, apoi, capul lucherului, să fie Români, și ai scumpei noastre națiuni, cari să ne cunoască păsurile și trebuințele noastre și să fie, cum am ști mai sus, cu tragere de inimă, cără poporul nostru, din a cărui sănătate și care le asigură o subsistență onestă. Această dorință ferbină mă îndemnă și pe mine a scrie aceste șire, voind să atrage atenția candidaților de notari români, cari posed qualificația de receră, asupra celor două posturi bune, ce se află vacante în părțile noastre.

În cercul administrativ al Rodnei, comitatul Bistrița-Năsăud sunt a se ocupa două posturi de notari, devenite în vacanță, pentru cari s-a și publicat concurs în foaia oficială comitatensă și anume pentru postul de notar communal în comuna Rodna nouă cu 400 fl. pe an și pentru cel de cercual din comuna Coșna încorporată.

„De cine vorbesce dl student?“ întrebă în fine oficierul mirat.

„De frumoasa Melusină“, răspunse fratele Nathan, „pe care și-a pus ochii d-l soldat —“.

„Ei, dar nu bagi de seamă, d-ta“, disse bătrâna frumoasă și grăsă, „că d-nii acestia te-au făcut capră?“

„Cum aşa?“

„Apoi nu vezi d-ta, că Mina de Barnhelm nu e domnișoară din Braunschweig, ci că e bărbat, un student?“

„Asta nu se poate!“ strigă turbat sublocotenentul.

„Ce nu se poate?“ întrebă fratele Nathan.

„Că Mina mea e un student!“ răspunse d-l Schnabbe ca amețit.

„Să pentru ce nu?“

„Pentru că atunci eu sunt înșelat cu infamie!“

„Înșelat? — cum aşa? dar nu de noi, d-le sublocotenent“, replica fratele Nathan, „ci mai pre sus de cără închipuirea d-tale prea viuă, prea fantastică.“

„Eu vreau și trebuie, ca cestiunea să easă la lumină“ — răcni sublocotenentul Schnabbe și se repezi spre frumoasa Mină.

„Un milion de draci!“ strigă el apucând nu prea delicat brațul damei, „d-șoară! ești d-ta subretă, ori bărbat?“

rată cu comuna Kirlibaba cu salar de 400 fl., locuință liberă și lemne de foc. Concursul s'a publicat de cără judele administrativ al Rodnei sub n. 6187—884 și terminul de a se asternere cererile relative, este 20 Decembrie a. c. Alegerea în Rodna nouă va fi în 28 Decembrie și în Cosna în 30 Decembrie a. c.

Doritorii de a concura au de a-și astrena suplicele lor instruite în sensul §§ 74 și 75 ai art. de lege XVIII din 1871 și § 6 art. de lege I din 1883, nesmintit păna la terminul de 20 Decembrie, la adresa judeului administrativ al Rodnei în Năsăud-Rodna.

Când aduc aceasta la cunoșința onoratului public român, îmi exprim dorința ferbină, că candidații de notari români cunoscă și din care parte locuită de Români să concurgă la aceste posturi din comunele curate românești, pentru că prelungă emolumente fixe de mai sus, mai pot conta cu siguritate la venite laterale încă odată spre atâtă, de nu și mai mari și așa își pot asigura o subsistență destul de frumoasă.

Rodneanul.

Sub Detunata, Decembrie 1884.

Săntem cu ajutorul lui Dumnezeu ajunși eară în timpul de iarnă, când cei mai mulți ne mărginim a consuma ceea ce am agonisit în timpul verii. Cu deosebire României, aproape toți plugari, iernile stau fără de nici o treabă, căci n'au învățat pe lungă plugăria lor și vreo meserie, cu care să-și ocupe timpul și să-și agăzinească pânea în timp de iarnă. Nici unii însă nu sunt atât de puțin ocupați iarna ca băieșii nostri. Vara toată, cât lucrează steampurile, ei își petrec în fundul pământului, muncind din greu, ca să câștige 2—3 fl. pe săptămână. Din acestia își întrețin familiile, care consistă din căte 5 păna la șase și mai mulți membri și își mai plătesc și dările. E dar' lucru firesc, că puțin le rămâne pentru iarnă, când nu pot lucra, deoarece apele îngheță și steampurile stau în loc. Astfel ei lucrează din greu în timp de vară, iară iarna nevoile săilesc să se imprumute și să se dea robi celor ce său îmboğăță din munca lor, străini, mai ales Armeni, căci numai acum în timpul din urmă au mai ocupat și România o parte din teritorul rămas încă neocupat de străini. N'ar fi oare acum timpul, ca lungile seri de iarnă inteligența Buciumului să lese la o parte miciile certuri personale, să se întreacă mai des și să se sfătuască asupra modurilor de a-l ajuta pe popor, căci dela el atâtă, la urma urmelor, soartea noastră a tuturor. E în interesul nostru să-l luminăm, să-l înținem la un loc și să-l disciplinăm, pentru că să se poată apăra de exploatarea străinilor.

În curând se vor face alegerile comunale în toată țara. Scim prea bine căt de mult atâtă soartea poporului dela administrația comunală și căt de important este, ca în comitetul comunal să se aleagă oameni vrednici, deștepți și preocupăti de interesele comune. Mai totdeauna însă Români, părăsit de inteligență, se prezintă la alegeri neorientat, și astfel dispune de el fie ad-

Studenții erușeră într-un hohot detunător. „Subretă, care studiază dreptul!“ disse Polliacul bufnid de rîs.

„Silentium! În Bologna înainte de asta cu 300 ani, se petrecu un cas cam ca și acesta!“ disse o altă voce.

„Cu ce vă pot servi?“ întrebă Mina. „Numele meu e Henrich de Kallbach.“

„Prin urmare d-ta nu ești subretă?“

„Deloc! și cu atât mai puțin domnișoara din Braunschweig, cu un student vesel din Halle.“

„Asta cere sănge!“ strigă sublocotenentul de Schnabbe, „eu îți cer satisfacție!“

„O provocare! —“ murmură Filistenii băgându-și nasurile și mai afund în cupele cu bere. „Asta e urmarea glumelor grosolane ale tineriei!“ adaugă farmacistul iscusit.

„Mino, tu ești provocată,“ disse micul Fritz, „cine să-ți fie altul secundant, decât eu? rochiile nu se pot lăsa una pre alta.“

În câteva minute toate se făcură, eară sublocotenentul Schnabbe părăsi birtul răcind de turbare, când studenții încep să cânte în cor:

„Gaudeamus igitur, iuvenes dum sumus,
Post iucundam iuventutem,
Post molestam senectutem:
Nos habebit humus!“

(Va urma.)

ministrațiuinea, fie acela, care are interes de a-și face administrațiuinea după placul seu. Mai ales într-o comună mare și întărăta ca Buciumanii și cum mai sunt multe altele ar fi o rușine să se tolereze stările de păna acum și să-și poată administrațiuinea face după plac comitetele comunitare, care îi votează tot și introduce în locul limbii române impuse de lege limba maghiară, pe care nimeni nu o înțelege. Inteligența trebuie să se înțeleagă, să lumineze poporul și să-și pună umărul pentru apărarea intereselor noastre.

— u. —

Cronică.

Numire. Comitele suprem al comitatului Sibiului a numit pe juristul absolut Ioan Predovițiu practicant administrativ la oficiul comitatens central.

„Reuniunea sodalilor români“ din Sibiul invită la convenirea cu a cărei ocasiune membrii Reuniunii se vor produce cu cântări și declamații, flind sprinții de concursul musicii capelei militare a regim. c. r. de infant. nr. 82 bar. de Schönfeld. Convenirea va avea loc în Sala Reuniunii de înfrumusețare (Gesellschaftshaus), Sâmbătă sara în 1/13 Decembrie 1884. Începutul la 7^{1/2} ore seara.

Întrarea de persoană 1 fl. de familie 1 fl. v. a. — damele și garde-de-damele sunt scutite de taxa intrării. Bilete se pot căpăta de Joi în 29 Noemvrie (11 Decembrie) a. c. încoło la Institutul tipografic și sara în 1/13 Decembrie a. c. la cassă. Programe se capătă la cassă.

„Reuniunea sodalilor români“ merită sprințul cel mai călduros din partea publicului român, care e chemat să-și manifesteze prin faptă dorința mereu exprimată de a promova meserile și industria între Români.

Pensionare. Judecătorul curial Coloman Blaskovich, care a servit statului 26 de ani, a fost pensionat în urma bătrâneților sale.

Ear' un palat de stat în Budapesta. Precum comunică „Pudapesti Hirlap“ ministrul de comerț contele Széchényi are de cuget să ridice un palat pentru ministrul de comerț, și va așterne spre scopul acesta un proiect de lege.

Raportul bugetului pre anul 1885 față de bugetul anului 1884 și următorul:

Se cere:	Preliminând	Budget
	1885	1884
Lista civilă	4.650,000	4.650,000
Cancelaria Maiestății		
Sale	75,012	72,272
Dieta	1.116,444	973,742
Tribunalul imperiului	24,000	24,000
Consiliul ministerial .	1.028,627	1.010,409
Cestunile comune .	89.387,439	88.754,977
Ministerul de interne .	18.964,609	18.848,557
„ „ honveđi .	9.537,754	9.368.165
„ „ culte și instrucție	19.506,091	19.297,720
Ministerul de finanțe .	106.598,786	104.288,001
„ „ comerț .	85.760,954	78.825,100
„ „ agricult. .	13.973,816	13.321,770
„ „ justiție .	20.832,886	20.898,570
Comptabilitatea su-premă	153,000	153,000
Pensiuni	15.961,800	15.547,250
Subvenții și dota-țiuni	10.925,230	16.594,010
Datoria de stat	120.462,518	121.303,320
Administrarea datoriei de stat	934,200	988,510
Suma	519.893,166	514.919,373

Materiile explosive. Guvernul austriac pregătește un proiect de lege, prin care să se pună sub controlă viguroasă fabricația, vinderea, magazinarea și transportul de materii explosive.

Un diar rusesc despre relațiile dintre Ungaria și Croația. Diarul rusesc „Moskovskia Viedomisti“ resumând transacția din 1868 dintre Ungaria și Croația, numind-o pe aceasta din urmă „pământ slav prea puțin cunoscut“ dice: „Desi Ungaria a tras din această transacție folosă însemnată, Ungurii totuși nu au de lipsă a împlinit îndatoririle luate asupră-le prin lege și pe aceasta o privesc ca literă moartă.“

„Moskovskia Viedomisti“ încheie articolul cu următoarele: „Despre ilegalitatele guvernului maghiar s-a vorbit mult în dietă și s-a scris în diarele germane și croate. Procurorul unguresc n'a permis să se tipărească aceste plângerile juste. Banul actual după nascere și crescere e German, după convingerile politice e Maghiar, dând expresiune convingerii sale că Croații precum odinioară așa și acum spre binele lor propriu sunt datori a-și căuta în Unguri aliațul lor natural. La aceasta prof. Smiciclas a răspuns că Ungurii

văesc să extindă idea de stat maghiar și asupra Croației și asupra Peninsula Balcanică și să-i astragă pe Croații a abdice de ideea slavă. Dar' ideea slavă în ei din urmă 50 de ani a prins rădăcini atât de adunde în toate păturile societății, încât ori-ce scriere, ce nu e inspirată de această ideă, nu poate conta la sprințul poporului, e privată ca fără inimă și suflet, dacă nu e scrisă în spiritul ideei slave. În veacurile trecute când Croația a fost amenințată mai întâi de cără Germania sub domnia Carolingilor, apoi de Bisant și de Turcia, mai apoi de Habsburgii ce domniau în Germania, Italia și Spania, ea (Croația) a fost silită să caute alianța Maghiarilor, dar' acum pericolul a trecut. Din contră dacă privim la mapa peninsula balcanică, vedem că Croația aci trebuie să-și caute aliații naturali, unde locuiesc rudeniile noastre cele mai deaproape și mai îndreptățite în nădăjduire. Spre răsărit trebuie să ne îndreptăm privirea de unde ne vine soarele. Prin urmare nu poate să fie vorba de o „alianță naturală“ cu Maghiarii, pentru că interesele maghiare și slave sunt diametral opuse, deci lupta și pentru viitor e indispensabil necesară.“ *

Regele României a dăruit, dice „Carpații“ o sută de costume, 60 pentru fete și 40 pentru băieți de pe moșia domenală Segarcea. Maiestatea Sa a mai promis și repararea bisericilor și alte îmbunătățiri.

Catedrala nouă din București. Exproprierile necesare pentru construcția metropoliei din capitala României se vor începe în curând. Se scie, dice „Ortodoxul“ că catedrala se va clădi în fața bulvardului universității și în acest scop se vor expropria localul eforiei spitalelor și casele d-lor Selivanitu, Niculescu și altele din strada Pensionatul.

Extras din foia oficială.

Licitări.

Se vând realitățile lui Iosif Studenezky din Bogda în 2 Ianuarie 1885 la antistia comunei Resita.
— Se vând realitățile lui Ioan Gardurăr din Șiria în 20 Decembrie 1884 la antistia comunală.
— Se dă în licitație minunatoare furnisarea de rufe, haine, păpuși, vase etc. pentru institutul alienaților din Sibiu. Pertractare cu oferte în 27 Decembrie 1884.
— Se dă în licitație minunatoare furnisarea de lemne de foc pentru tribunalul și judecătoria cercuală din Arad. Oferte până în 15 Decembrie 1884.
— Se vând boi, mobilii etc. ale lui Gheorghe Eleches din M-Szopor (jud. cer. Mociu), în 23 Decembrie 1883.
— Se vând diverse mărfuri ale lui A. Adam Pendin Timișoara în 29 Decembrie 1884.

Edict.

Din partea tribunalului din Sibiu se provoacă Nicolae Popa a se înfața în 19 Decembrie 1884 fiind pînă pentru 300 fl.

Din partea judecătoriei cercuale din Selagiu se provoacă Nelu Blaga a se înfața în 17 Decembrie 1884, fiind pînă pentru 68 fl. 40 cr.

Din partea tribunalului din Cluj se provoacă întreșătă din comuna Dios a se înfața în 19 Decembrie 1884 la pertractarea pentru proporționare.

Bibliografie.

„Familia.“ Apare în fiecare Dumineacă. Oradea-mare 25 Noemvrie (6 Decembrie) 1884. Anul XX. Nr. 48. Sumar: Dacă... (poesie) de Carol Scrob. — Ana-Doamna, soția lui Alexandru cel Bun (dramă în cinci acte, încheiere) de N. A. Bogdan. — Răsărit-a... (poesie) de B. V. Gheorghian. — Rostopasca, din botanică populară română, de S. Fl. Marian. — De lângă Cattaro (ilustrație). — Îngrijirea copiilor, de Dr. Leon Iarchi. — Doino și hore din Ardeal (din titlul Borgoului) de I. Dologa. — Felurimi. — Salon: Centenarul scoalei normale din Năsăud, de Dr. A. P. Alexi. — Literatură și arte. — Teatru și mușică. — Ce e nou? — Moda, de Valeria. — Călindarul săptămânei.

„Preotul român,“ dijari bisericesc, scolastic și literar. Apare în 1 și 16 a fiecărei luni. Gherla. Noemvrie 1884. Anul X. Nr. 17 și 18. Sumar: Așezămintele sacre ale cultului divin din sântele Păresme, studiu ritual de I. Boroșu. — Cuvântare funebrală la un sinucis, de I. I. Ardeleanu. Abonamente noi pre anul 1885.

„Tara nouă.“ Revistă scientifică, politică, economică și literară. Apare de două ori pe lună. București 1/13 Noemvrie 1884. Anul I. Nr. 19. Sumar: Antările dile în scoala ale copilului, de Ioan Nemțescu. — Chipuri de ceară; (Gheorghita

Bucoveanu, urmare), de Const. C. Popovici. — La dosarul întâlnirei dela Schiernievite, de M. — Nu plâng că te dau uitării (poesie), de Veronica Miclea. — Corespondență.

„Cărțile săteanului român.“ Pentru trebuințele poporului român. Apare în fiecare lună. Gherla, Octombrie-Noemvrie 1884. Anul al IX. Cartea 10 și 11. — Cartea 10. Sumar: De ale economiei, disertație economică gătită pentru adunarea generală din estan a „Asociației Transilvane române.“ — Crișanul, amentire din bătrâni. — Cartea 11. Sumar: Unele lupte ale Domnilor români: Stefan cel Mare și Mihai Viteazul (urmare) de Georgiu Simu. — De ale economiei (fine), de Axentie. — Crișanul, amentire din bătrâni (fine), de G. Simu. — Lene motivată, (cu ilustrație).

Bursa de București.

Cota oficială dela 7 Decembrie st. n. 1884.

Renta amort. (5%)	Cump. 92.—	vînd. —
— Rur. conv. (6%)	105.—	" 104.80
Acț. de asig. Dacia-Rom.	313.—	" 315½
Banca națională a României	1402.—	" —
Impr. oraș. București	" —	" 281.—
Credit mob. rom.	250.—	" 281.—
Acț. de asig. Națională	200.—	" 281.—
Scriuris fonciare urbane (5%)	84½.—	" 87.50
Societ. const.	245.—	" 250½
Schimb 4 luni	" —	" 30.—
Aur	12%	" 1250,9%

INSTITUTUL TIPOGRAFIC
din Sibiu
execută tot felul de lucrări tipografice și în deosebi tipăresce
cărți de tot felul,
anunciuri de căsătorie,
anunciuri funebre placate,
bilete de vizită,
conturi și blanșete de tot soiul.

Prețurile moderate.

De asemenea Institutul primește în editură cărți scolare și în genere cărți menite să fie respărtite în popor, precum sunt: povestiri, sncave, poesii populare, istorică morale, descrierii de obiceiuri și datini, schițe istorice ori biografi scrise în stil popular și alte de asemenea.

Condițiunile editurii urmăzează a fi stabilite prin bună învoială între autor și direcția Institutului.

[101] 9

[71] 21

Banca generală de asigurare

TRANSILVANIA

in Sibiu,

≡ fundată în a. 1868 ≡

asigurează pe lîngă condițiunile cele mai favorabile:

- a) în contra pericolului de foc și exploziune clădiri de ori ce fel, mărfuri, produse de câmp, mobilii etc.
- b) pe viață omului în toate combinațiunile, precum: asigurări de capitaluri pe casul morții și pentru terminuri ficsate, de zestre și de rente.

Dela fundarea institutului se plătără:

Despăgubiri pentru daune cauzate prin foc

în a. 1869—1880 fl. 362,354.67
în a. 1881 " 64,802.82
în a. 1882 " 54,792.92
în a. 1883 " 34,761.25

Suma fl. 516,711.66

Sume asigurate pe viață

în a. 1869—1880 fl. 247,755.97
în a. 1881 " 35,163.90
în a. 1882 " 32,382.04
în a. 1883 " 32,843.10

Suma fl. 348,145,01

fl. 864,856.67 cr.

Conform bilanțului pentru 1883 fondurile de rezervă și garanție se urcă la

fl. 536,865.21 cr.

Prospecte și formulare se dau gratis.

Deslușiri se dau și oferte de asigurări se primesc prin Direcțione în Sibiu (Strada Cisnădiei Nr. 5, casa proprie), sau prin Agenturile gen. și principale în Brașov (C. J. Münnich), Cluj și Arad, precum și prin Agenturile speciale în locurile mai însemnate.

Mersul trenurilor pe linile orientale ale căi ferate de stat r. u.

Budapestă—Predeal			Predeal—Budapestă			Budapestă—Arad—Teiuș			Teiuș—Arad—Budapestă			Copșa mică—Sibiu		
	Tren de persoane	Tren omnibus		Tren de persoane	Tren omnibus		Tren de persoane	Tren omnibus		Tren de persoane	Tren omnibus		Tren de persoane	Tren omnibus
Viena	8.25	8.35	3.30	București	7.15	—	—	—	Teiuș	2.39	9.50	Copșa mică	11.10	2.20
Budapestă	8.00	6.55	9.45	Predeal	1.09	—	—	—	Alba-Iulia	3.40	10.42	Seica mare	11.40	2.56
Szolnok	11.24	10.55	12.18	Timiș	1.33	—	—	—	Vîntul de jos	4.04	11.09	Loamneș	12.23	3.45
P. Ladány	2.01	2.04	1.59	Brașov	2.06	—	—	—	Sibot	4.35	11.43	Ocna	12.57	4.25
Oradia mare	4.11	5.18	3.20	Feldioara	2.44	7.09	6.28	—	Orăştia	5.02	12.18	Sibiu	1.20	8.48
Vârad-Velencez	4.29	9.45	—	Apatia	3.03	7.41	7.07	—	Simeria (Piski)	5.44	1.22	—	—	—
Fugyi-Vásárhely	4.40	5.59	—	Agostonfalva	3.18	8.09	7.36	—	Deva	6.05	1.48	—	—	—
Mező-Telegd	5.02	10.28	3.56	Homorod	3.51	8.53	8.34	—	Branicea	6.34	2.21	—	—	—
Rév	5.46	11.41	4.31	Hașfaleu	4.51	10.18	10.22	—	Iulia	7.01	2.54	—	—	—
Bratca	6.09	12.15	—	Sighișoara	5.11	10.55	11.14	—	Gurasada	7.15	3.09	—	—	—
Bucia	6.27	12.48	—	Elisabetopol	5.39	11.36	12.07	—	Zam	7.49	3.48	—	—	—
Ciucia	6.52	1.48	5.28	Mediaș	6.00	12.11	12.43	—	Soborșin	8.32	4.37	—	—	—
Huidin	7.32	3.21	6.01	Copșa mică	6.29	12.35	1.23	—	Bérzova	9.18	5.30	—	—	—
Stana	7.51	3.54	—	Micăsasa	—	12.54	1.42	—	Soborșin	7.11	10.27	—	—	—
Aghiriș	8.12	4.34	—	Blaj	7.02	1.29	2.17	—	Zam	7.48	11.18	—	—	—
Ghimbău	8.24	4.52	—	Crăciunel	—	1.45	2.33	—	Bérzova	9.19	5.30	—	—	—
Nedeașu	8.38	5.11	—	Teluș	7.38	2.26	3.13	—	Conop	9.40	5.58	—	—	—
Cluj	8.57	5.40	7.08	Aiud	7.55	2.48	3.38	—	Gurasada	8.22	11.57	—	—	—
Apahida	9.23	6.00	7.18	Vîntul de sus	—	3.12	4.06	—	Iulia	8.40	12.27	—	—	